

Noves bases de participació del Mercat ecològic de Palma

Les bases del mercat ecològic i local sorgeixen de la necessitat d'harmonitzar el seu funcionament, pel bé de totes les parts que el constitueixen. Aquestes bases han estat consensuades per totes les parts implicades. La manca de compliment de les bases va en detriment del bon funcionament del mercat i de la seva perdurabilitat. Totes i tots ens beneficiem del mercat, per tant tothom ha de contribuir a mantenir-ho.

Zero . Objectius generals i finalitat del Mercat ecològic de Palma

El Mercat ecològic de Palma pretén ser un espai de venda directa d'aliments ecològics certificats, frescos o transformats, produïts localment per pageses i pagesos a títol principal que opten per la Producció Agrària Ecològica com a lloc de feina però, sobretot, que segueixen les pautes de l'Agroecologia, des d'una vessant social, econòmica i ambiental. En seran pilars d'aquest mercat els aliments ecològics, locals, de temporada, les varietats locals i les races autòctones.

El Mercat ecològic de Palma cerca la Sobirania Alimentària com el camí a seguir per fer una agricultura sostenible en el temps i mantenir la capacitat de les persones per decidir damunt la producció d'aliments.

Primer. Objectius específics

- 1.1. Foment de l'agricultura i la ramaderia ecològica de Mallorca.
- 1.2. Foment del consum d'aliments ecològics locals i de temporada.
- 1.3. Foment d'un preu just dels aliments a través de la venda directa, sense intermediaris.
- 1.4. Foment de les varietats locals i les races autòctones.
- 1.5. Reforç dels vincles entre pagesos, i entre consumidors i pagesos.

Segon. Objectius operatius

2.1. Oferir un espai de venda directa a pagesos i elaboradors ecològics de Mallorca, la producció/transformació dels quals estigui supervisada i certificada pel Consell Balears de Producció Agrària Ecològica de Mallorca (CBPAE).

2.2. Oferir aliments ecològics, produïts o transformats localment, amb un preu just tant per a les persones que els produeixen com per a les que els consumeixen. El mercat ha de ser proper i transparent.

2.3. Donar a conèixer la riquesa d'agrobiodiversitat de Mallorca a través del cultiu, venda i consum de varietats locals així com de la cria de les races autòctones. Per aquest motiu es requerirà de la seva presència a les parades i es realitzaran accions per al seu coneixement.

2.4. El mercat ha de ser un punt d'encontre entre persones, siguin productors com consumidors. Un espai per intercanviar experiències, inquietuds i necessitats, intentant consolidar una comunicació funcional i dinàmica, per tal d'estreñer els vincles entre elles.

Tercer . Actors del Mercat ecològic de Palma

3.1. En seran actors integrants i responsables del Mercat ecològic de Palma:

- Placers, formats per pagesos i/o elaboradors de productes alimentaris amb segell ecològic CBPAE que tinguin parada al Mercat ecològic de Palma. Tres representants d'aquest col·lectiu seran participants de la Comissió del Mercat ecològic de Palma.
- Ajuntament de Palma , a través del Servei de Mercats, l'entitat responsable de la infraestructura i de l'ordenament del mercat a través de la normativa municipal i derivats.
- Consell Balear de la Producció Agrària Ecològica (CBPAE), com a l'entitat que vetlla pel compliment del Reglament europeu sobre Producció i etiquetatge ecològic i certifica els aliments que allà es venen.
- Associació de la Producció Agrària Ecològica de Mallorca (APAEMA), com a responsable del foment de l'agricultura ecològica i la coordinació entre els placers. Participa de la Comissió del Mercat ecològic de Palma.
- Associació de Varietats Locals, com a responsable del foment de les varietats locals i les races autòctones en el mercat. Participa de la Comissió del Mercat ecològic de Palma.
- Associació de consumidors, com a veu dins de la Comissió del Mercat ecològic de Palma de les persones usuàries de l'espai. Participa de la Comissió del Mercat ecològic de Palma.

Quart. Comissió del Mercat ecològic de Palma

4.1. La Comissió del Mercat ecològic estarà format per sis membres: tres en representació dels placers del mercat, un representant de l'Associació de Productors d'Agricultura Ecològica de Mallorca (APAEMA), un representant de l'Associació de Varietats Locals i un de l'associació de consumidors.

4.2. Els tres representants dels placers seran elegits per la totalitat d'aquests de forma democràtica. Dos han de ser productors i un elaborador/transformador. S'estableix un mínim de 6 mesos i un màxim de 4 anys per al manteniment de la figura de representant. Qualsevol canvi s'haurà de notificar per escrit a la comissió i a la resta d'actors del mercat.

4.3. La Comissió es reunirà un mínim d'una vegada cada tres mesos i s'aixecarà acta de cada sessió.

4.4. La Comissió pot designar una persona com a coordinador del Mercat, consensuat amb la resta de parts, el qual redactarà un informe mensual sobre l'estat i funcionament del Mercat. Sisè. Funció del Consell Balear de la Producció Agrària Ecològica (CBPAE)

Cinquè. Funcions de la Comissió

5.1. La Comissió del Mercat ecològic té la missió de vetllar pel bon funcionament de l'espai i el compliment de les presents bases reguladores per part de totes les parts implicades.

5.2. La Comissió s'encarregarà també de promocionar el Mercat ecològic i d'organitzar activitats que fomentin els objectius de les presents bases.

5.3. La Comissió instarà a l'Ajuntament de Palma a expulsar a les persones productores i/o transformadores que exerceixin activitats contraries aquestes bases, al Reglament europeu sobre

producció i etiquetatge dels productes ecològics i les seves posteriors modificacions i demés legislació vigent.

Sisè. Funció del Consell Balear de la Producció Agrària Ecològica (CBPAE)

6.1. El Consell Balear de la Producció Agrària Ecològica (CBPAE) vetllarà pel compliment del Reglament europeu sobre producció i etiquetatge ecològic, certificant els aliments que allà es venen.

6.2. El CBPAE enviarà periòdicament un informe de la diversitat de la producció que duu a terme cada productor, present al Mercat ecològic de Palma, a la seva pròpia finca, per a que l'Ajuntament i la Comissió puguin comprovar si es compleixen els percentatges de venda de producte propi i no propi, local i forà.

6.3. El CBPAE ha de comunicar la Comissió del Mercat ecològic, amb la major brevetat possible, si alguna de les parades participants al Mercat compta amb alguna incidència en referència a l'incompliment de la legislació vigent en matèria d'agricultura ecològica.

Setè. Freqüència i ubicació

7.1. El Mercat ecològic de Palma es durà a terme els dimarts i dissabtes de 8 a 14h a la Plaça Bisbe Berenguer i Palou (Plaça dels patins).

7.2. L'horari, dies i ubicació poden variar segons criteris i acord de l'Ajuntament i la Comissió del Mercat ecològic de Palma, una vegada estudiades les possibilitats pertinents i consultades les parts implicades.

Vuitè. Parades del Mercat

8.1. El nombre de parades del Mercat serà de vint, distribuïdes en funció i en la ubicació que disegni l'Ajuntament, d'acord amb la Comissió.

8.2. Sempre que hagi disponibilitat d'espai, els productors que estiguin en “any 0” o “en reconversió” (aquesta designació correspon als productors inscrits al CBPAE en el seu primer i segon any respectivament), poden participar al Mercat, en un espai emperò clarament diferenciat de la resta de parades i correctament identificat com a tal, no podent fer ús de l'adjectiu ecològic o els seus sinònims.

8.3. Tenen prioritat d'assistència i ocupació dels espais habilitats els productors de producte fresc enfront als de producte transformat. Alhora que també gaudeixen de preferència els participants amb certificat d'ecològic, front als de “en reconversió” o en darrer terme, en “any 0”.

8.4. El nombre i la disponibilitat de llocs establerts en el Mercat es podrà modificar a criteri i acord de l'Ajuntament i la Comissió del Mercat ecològic de Palma, una vegada estudiades les possibilitats pertinents i consultades les parts implicades.

Novè. Placers del Mercat. Productors

9.1. En el Mercat prioritzaran els agricultors a títol principal (segons la Llei 19/1995, de 4 de juliol, de modernització d'explotacions agràries i les seves posteriors modificacions), fomentant d'aquesta forma la incorporació de joves pagesos al medi rural i el manteniment dels agricultors ja consolidats.

9.2. Els productors que participen al Mercat vendran el gènere que ells mateixos conreen, crien, recullen, conserven o transformen. Aquestes persones hauran de disposar del certificat emès pel Consell Balear de la Producció Agrària Ecològica (CBPAE), en el que figuren els seus productes i hauran de presentar a la Comissió, si ho requereix, un certificat que acrediti aquest fet.

9.3. Donada la manca de determinats productes frescs de Mallorca o bé les dificultats de la seva producció, es permetrà a un productor oferir, en el seu lloc, productes d'un altre productor ecològic, sempre i quan aquests no superin el 20%, en nombre, volum o importància, de l'oferta de productes de la seva parada. El criteri de producte de proximitat haurà de ser aplicat en tot moment, amb l'objectiu de reduir al màxim els kilòmetres recorreguts i la seva petjada de CO₂.

9.4. En determinades èpoques de l'any, el percentatge podrà variar sempre i quan aquesta situació sigui temporal, estigui pertinentment justificada prèviament a la Comissió del Mercat ecològic per part del productor i no s'arribi en cap cas al 50% del producte de la parada. Aquesta excepcionalitat haurà d'anar acompanyada d'informació, escrita i ben visible, a la parada corresponent, dirigida al consumidor.

9.5. Els productes forans o d'altres pagesos, dins d'aquest 20%, hauran d'estar correctament identificats i diferenciats dels propis, donant la màxima informació possible al consumidor.

9.6. Queden exclosos del Mercat les botigues, els distribuïdors, comerciants i tot tipus d'intermediaris.

9.7. Al Mercat tenen cabuda les cooperatives de productors ecològics regularment inscrites al CBPAE.

9.8. Per tal de fomentar la creació de nous pagesos i donar cabuda als que encara no tenen suficient producte per assistir regularment al Mercat, serà possible compartir parada entre diferents productors, fins a un màxim de quatre, sempre i quan quedi degudament definit el funcionament d'aquella parada i es compleixi amb els requisits establerts a les presents bases.

9.9. Tant sols es permetrà la participació de productors o empreses de Mallorca i inscrites pertinentment al CBPAE.

Desè. Placers del Mercat. Transformadors

10.1. Serà possible la participació d'empreses transformadores de producte ecològic, sempre que estiguin inscrites al Consell Balear de la Producció Agrària Ecològica.

10.2. Les empreses transformadores que produeixin productes convencionals i productes ecològics a la vegada, podran participar al Mercat ecològic de Palma, però només podran vendre producte ecològic certificat. En aquest cas, serà necessari un compromís signat de que en un termini determinat de temps la totalitat de la seva producció sigui ecològica.

10.3. Tindran preferència les empreses transformadores que emprin matèries primeres ecològiques de les Illes Balears. Serà possible comercialitzar productes elaborats amb matèries primeres no

locals, vist la dificultat de trobar a Mallorca matèries primeres pels productors transformadors. D'aquesta forma es fa necessari que els dies de Mercat hi hagi la màxima informació possible per donar a conèixer els motius de la manca d'algunes matèries primeres. No obstant, s'insta als transformadors del Mercat ecològic de Palma que es dugui a terme una transició cap a l'ús general de matèries locals.

10.4. Es prioritzaran les empreses transformadores que potenciïn la biodiversitat (apostin per varietats i/o races autòctones) i conservin la tradició en els processos de transformació, donant suport d'aquesta manera a les empreses que integren aliment, biodiversitat, medi ambient, proximitat i cultura.

10.5. Es permetrà oferir a un productor, producte transformat, sempre que es comercialitzi amb la marca del productor, com a garantia que el transformat procedeix de la seva pròpia producció. En el cas que no sigui un producte seu, caldrà fer una sol·licitud a la Comissió del Mercat per tal de que es valori la seva presència, tenint en compte l'existència o no d'aquest mateix tipus de producte en altres parades.

Onzè. Compromís dels placers, participants del Mercat ecològic

11.1. En el moment que un productor sigui admès per assistir i formar part del Mercat, aquest adquirirà un compromís ferm amb el propi Mercat i se li assignarà un lloc fix amb obligació d'assistència.

11.2. Aquest tipus de Mercat suposa una oportunitat de negoci pels productors i els aporta un benefici, a més d'ocupar un espai públic per desenvolupar una activitat lucrativa. Per aquestes raons, els venedors del Mercat han de pagar les corresponents taxes i preus fixats per les administracions competents.

11.3. Els costos econòmics de la compra de material (taules, para-sols, envasos etc.) utilitzats per cada lloc del Mercat seran a càrrec de la persona titular de la parada, sempre que no s'acordi el contrari. Els criteris per a l'elecció i adquisició del mobiliari del Mercat serà consensuat amb la Comissió del Mercat.

11.4. El productor o productora serà l'única persona responsable de les possibles accions legals que derivin de l'incompliment d'aquestes bases i de la legislació vigent, i és responsabilitat seva conèixer-la i aplicar-la.

11.5. Han d'ocupar la parada el productor, una persona familiar directament vinculada al productor, o bé una persona contractada legalment.

11.16. Els placers tenen el dret i el deure de participar de l'assemblea del Mercat ecològic i de formar part com a representant dins de la Comissió.

Dotzè. Productes, identificació i qualitat

12.1. Tots els productes que oferts al Mercat hauran de complir amb totes les exigències normatives que marqui la legislació vigent.

12.2. Tots els productes han d'anar correctament identificats, indicant l'origen i el nom del productor del que provenen, garantint d'aquesta manera la transparència del Mercat. Sempre tindrà prioritat el producte portat al Mercat pel mateix productor.

12.3. Les varietats locals han d'anar corresponentment identificades.

12.4. Per assegurar i mantenir la qualitat dels aliments oferts en el Mercat, els productors i productores s'han de comprometre a oferir productes de qualitat, evitant comercialitzar productes amb mal aspecte o que no estiguin a l'estat òptim per ser consumits.

12.5. Està prohibit l'ús de transgènics (organismes genèticament modificats -OGM-) en qualsevol fase de la producció del gènere present al Mercat ecològic i locals de Palma, incloses les matèries primeres utilitzades en la fabricació dels envasos que s'hi facin servir.

12.6. No tindran cabuda en el Mercat els productes que no siguin procedents de l'agricultura i/o la ramaderia.

12.7. Si l'Ajuntament, a través del seu cos d'inspectors, o bé la Comissió, detecta productes que no compleixen amb la qualitat necessària exigida en el Mercat ecològic i local, podrà instar al productor o productora a la seva retirada, per evitar perjudicar el bon nom del Mercat.

Tretzè. Preus justos

14.1. Els preus practicats en el Mercat hauran de ser transparents i respondre a criteris de justícia, tant pel que fa a la correcta remuneració del treball de qui els produeix, com en relació a un tractament just del consumidor, que s'ha de veure beneficiat de l'eliminació dels costos dels intermediaris.

14.2. Els preus hauran d'estar exposats de forma clara i visible, en compliment de la legislació vigent en aquesta matèria.

Quinzè. Medi ambient i sostenibilitat

15.1. El Mercat respectarà l'entorn circumdant i, per això, serà coherent amb el context urbà en què es desenvolupa, limitarà la producció de residus i vetllarà pel seu reciclatge.

15.2. Qualsevol iniciativa destinada a l'estalvi material i energètic ha de ser promocionada.

15.3. Els materials emprats per a les degustacions, els embolcalls i les bosses hauran de ser reutilitzables o reciclables, i en la mesura del possible, biodegradables, evitant l'ús de bosses de fècula de patata o blat de les Índies transgènics.

Setzè. Informar i educar

16.1. Podran estar presents taules d'informació relacionada amb el propòsit del Mercat als consumidors i consumidoras que la demanin.

16.2. A cada lloc de venda només es podrà fer publicitat del titular de la parada. El Comitè Organitzador pot disposar d'una mesa informativa en què es podrà, sempre amb el vistiplau d'aquest, exposar un altre tipus de publicitat o informació d'acord amb els principis del Mercat.

16.3. Serà benvinguda i promocionada qualsevol informació suplementària que donin els productors i les productores participants al Mercat, així com les entitats col·laboradores, sobre els seus productes i/o activitats, en la que expliquin a les consumidoras i consumidors els productes que venen, que descriguin el procés productiu, la qualitat del propi producte i qualsevol informació que considerin útil (receptes, tradicions relacionades amb el producte, maneres de conservació ...).

16.4. Així mateix s'ofereix el Mercat a altres entitats o associacions que comparteixin la finalitat i els propòsits d'aquest, com a mitjà de difusió de les seves activitats o accions, relacionades amb la mateixa temàtica. En cap cas es podrà vendre.

Dissetè. Incompliment de les bases

17.1. La Comissió del Mercat ecològic de Palma donarà avís a l'Ajuntament de Palma en cas de que hi hagi qualsevol actuació que pugui afectar la integritat i els objectius del Mercat.

17.2. En el cas d'incompliment greu en importància i/o persistent en el temps de les presents bases, els terminis i procediments seran els següents:

- Incompliment durant 3 mesos de forma injustificada: la Comissió emetrà un avís per escrit al plaçer i a l'ajuntament, per a la seva informació, si s'incompleix reiteradament la presència de producte no propi a la parada del productor per damunt dels límits establerts i sense els arguments pertinents.
- Posteriorment, incompliment durant 3 mesos més de forma injustificada: la Comissió emetrà un informe instant a l'ajuntament, amb proves adients, la suspensió temporal de la parada del productor en qüestió durant 4 dies de mercat.
- Posteriorment, incompliment durant 3 mesos més de forma injustificada: la Comissió emetrà un informe instant a l'ajuntament, amb proves adients, la suspensió total de la parada i l'expulsió del productor del Mercat ecològic de Palma.